

ПРОЕКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ректора Одеського
національного політехнічного
університету

«_____» _____ 2017 р. № _____

**Антикорупційна програма Одеського
національного політехнічного університету
на 2018-2020 роки**

м. Одеса

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Основні поняття, що використовуються в антикорупційній програмі.....	3
3. Мета антикорупційної програми.....	5
4. Принципи антикорупційної програми.....	6
5. Суб'єкти, на які поширюється дія антикорупційної програми.....	7
6. Антикорупційні заходи, які проводить університет під час здійснення господарської діяльності.....	7
7. Норми професійної етики працівників університету.....	12
8. Обов'язки працівників університету у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у діяльності університету	12
9. Правовий статус, права і обов'язки уповноваженого, як посадової особи, відповідальної за запобігання корупції.....	13
10. Моніторинг та контроль за дотриманням антикорупційної програми.....	16
11. Умови конфіденційності інформування уповноваженого працівниками про факти підбурення їх до вчинення корупційного правопорушення або про вчинені іншими працівниками чи особами корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Захист працівників, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції	16
12. Інформування уповноваженого працівниками університету про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, порядок врегулювання виявленого конфлікту інтересів.....	18
13. Проведення індивідуального консультування уповноваженим працівників університету з питання антикорупційних стандартів та процедур, проведення підвищення їх кваліфікації у сфері запобігання і протидії корупції	19
14. Вжиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень в університеті	19
15. Порядок внесення змін до антикорупційної програми	21

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Антикорупційна програма розроблена з метою захисту прав і свобод громадян, забезпечення законності, правопорядку та громадської безпеки і є базовим документом Одеського національного політехнічного університету (надалі – Університет), що визначає засади та вимоги дотримання норм антикорупційного законодавства керівництвом, співробітниками та іншими особами, що можуть діяти від імені та за дорученням підприємства.

1.2. Антикорупційна програма Університету розроблена відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та інших актів законодавства, що утворюють основу антикорупційного законодавства України.

1.3. Антикорупційні заходи скеровані на:

- запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції);
- виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень;
- мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ

2.1. Для цілей Програми використовуються наступні основні поняття:

Антикорупційна експертиза - діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

пряме підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

близькі особи - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також не залежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про

запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупція - використання особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або . на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

правопорушення, пов'язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

суб'єкти декларування - особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої Закону України «Про запобігання корупції», інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких

не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

запобігання корупції – діяльність Університету щодо реалізації антикорупційної політики, скерованої на виявлення, вивчення, обмеження або усунення явищ, що породжують корупційні правопорушення або сприяють їх поширенню;

посадова особа – особа яка постійно або тимчасово обіймає посаду в Університеті, та функції якої пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків;

організаційно-розпорядчі обов'язки – обов'язки окремих осіб, що за посадою здійснюють керівництво діяльністю Університету, зокрема, ректор, перший проректор, проректори, декани факультетів, директори інститутів, головний бухгалтер, головний інженер, керівники структурних підрозділів (завідувачі кафедр, начальники відділів, лабораторій), тощо;

адміністративно-господарські обов'язки – обов'язки окремих осіб по управлінню або розпорядженню майном Університету (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо), зокрема, працівники планово-господарських, постачальних, фінансових відділів і служб, завідувачі складами, лабораторіями, майстернями, тощо;

уповноважений – посадова особа підприємства, що призначається відповідно до законодавства про працю ректором Університету в порядку передбаченому ухваленою антикорупційною програмою, далі за текстом Уповноважений.

3. МЕТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Антикорупційна програма відображає підтримку Університетом та його керівництвом антикорупційної стратегії держави, що підтверджується використанням етичних стандартів та принципів надання публічної інформації, про освітні послуги, встановлені розміри плати за ці послуги, наслідування кращих практик управління у сфері вищої освіти, підтримання ділової репутації Університету на високому рівні.

3.2. Університет визначає наступні цілі:

- мінімізувати ризики втягнення керівництва та працівників Університету, незалежно від займаної посади, в корупційну діяльність;

- сформулювати у співробітників, аспірантів, студентів та інших осіб цілісного єдиного усвідомлення та розуміння антикорупційної програми Університету про неприйняття корупції у будь-яких її виявленнях;

- узагальнювати та роз'яснювати основні положення антикорупційного законодавства України;

- включити в обов'язок працівників Університету знати та дотримуватися принципів і вимог цієї антикорупційної програми, основних положень антикорупційного законодавства, а також заходів щодо запобігання корупції.

4. ПРИНЦИПИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Ректор Університету, проректори, керівники структурних підрозділів формують етичний стандарт негативного відношення до будь-яких проявів корупції, подаючи приклад власною доброчесною поведінкою та здійснюючи ознайомлення з антикорупційним законодавством всіх працівників закладу та осіб, що отримують освіту в Університеті.

4.2. Ректор Університету, проректори відповідають за організацію заходів, скерованих на реалізацію принципів та вимог антикорупційної програми, включаючи призначення осіб, відповідальних за розробку антикорупційних заходів, їх втілення в життя/реалізацію та контроль.

4.3. Всі працівники Університету повинні керуватися чинним законодавством та антикорупційною програмою, дотримуватися принципів та вимог цієї програми.

4.4. Принципи та вимоги антикорупційної програми поширюються на посадових осіб та працівників Університету, а також на інших осіб у випадках, коли відповідні обов'язки закріплені в договорах, в їх внутрішніх документах, або безпосередньо передбачені в законі.

4.5. Створення системи заходів протидії корупції ґрунтується на таких ключових принципах:

4.5.1. відповідності діяльності Університету чинному законодавству і загальноприйнятим нормам. Відповідність реалізованих антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України та іншим нормативним правовим актам;

4.5.2. особистого прикладу керівництва вищого навчального закладу. Ключова роль керівництва Університету в формуванні культури нетерпимості до корупції і в створенні внутрішньої організаційної системи запобігання та протидії корупції;

4.5.3. залучення співробітників Університету та осіб, що здобувають вищу освіту в навчальному закладі до викоренення корупції, зокрема, забезпечення інформованості працівників Університету про положення антикорупційного законодавства та їх активної участі у формуванні та реалізації антикорупційних стандартів і процедур;

4.5.4. пропорційності антикорупційних процедур ризику корупції. Розробка та виконання комплексу заходів, що дозволяють знизити ймовірність залучення посадових осіб Університету, його керівництва в корупційну діяльність, що здійснюється з урахуванням існуючих корупційних ризиків;

4.5.5. ефективності антикорупційних процедур – застосування в Університеті антикорупційних заходів, які забезпечують простоту реалізації і приносять значущий результат;

4.5.6. відповідальності та невідворотності покарання – невідворотність покарання винних осіб незалежно від займаної посади, стажу роботи та інших умов, у разі вчинення ними корупційних правопорушень пов'язаних

з виконанням трудових обов'язків, а також персональна відповідальність керівництва Університету за реалізацію внутрішньої організаційної антикорупційної політики;

4.5.7. постійного контролю та регулярного моніторингу. Регулярне здійснення моніторингу ефективності впроваджених антикорупційних стандартів і процедур, а також контролю за їх виконанням;

4.5.8. антикорупційного законодавства. Всі співробітники, повинні дотримуватися норм Конституції України, антикорупційного законодавства, що визначені, зокрема, Кримінальним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про запобігання корупції», цією антикорупційною програмою, міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України та іншими нормативними актами, основними вимогами яких є заборона, дачі та отримання неправомірної вигоди, комерційного підкупу та посередництва у правопорушеннях.

5. СУБ'ЄКТИ, НА ЯКИХ ПОШИРЮЄТЬСЯ ДІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Суб'єктами, на яких поширюється дія антикорупційної програми є, працівники Університету, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, чи спеціально уповноважені особи на виконання таких функцій, а також інші особи, які не є посадовими або службовими особами та перебувають з Університетом у трудових відносинах.

6. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ, ЯКІ ПРОВОДИТЬ УНІВЕРСИТЕТ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Уповноваженим з антикорупційної програми Університету разом з посадовими особами структурних підрозділів розробляється конкретний перелік та опис антикорупційних заходів, які повинні реалізовуватися в цілях запобігання та протидії корупції в Університеті.

6.1.1. Аудит діяльності Університету для ідентифікації (виявлення) корупційних ризиків (оцінка діяльності з точки зору настання несприятливих наслідків у контексті антикорупційного законодавства).

Для ідентифікації ризиків, які можуть постати перед Університетом внаслідок порушення антикорупційного законодавства, керівництво Університету на періодичній основі має проводити аудит діяльності, порядку прийняття рішень у сфері освіти, закупівель тощо. Результати аудиту дозволяють виявити зони підвищеного ризику і розробити ефективний план заходів, направлений на нейтралізацію юридичних і комерційних ризиків. Оцінка ризику – це безперервний процес з постійним зв'язком між ректором, Уповноваженим та працівниками Університету.

6.1.2. Моніторинг ділових партнерів.

6.1.3. При роботі з контрагентами необхідно здійснювати:

- перевірку нових бізнес-партнерів і постачальників;
- регулярні перевірки всіх контрагентів;
- впровадження антикорупційних положень в угоди з бізнес-партнерами і постачальниками товарів, послуг, робіт.

6.1.4. Посадовим особам Університету та його працівникам забороняється залучати або використовувати посередників, партнерів, агентів, спільні підприємства чи інших осіб для вчинення будь-яких дій, які суперечать принципам і вимогам цієї антикорупційної програми або нормам антикорупційного законодавства.

6.1.5. Університет здійснює вибір контрагентів для надання їм робіт і послуг на підставі конкурсу (аукціону, торгів, інших способів закупівель), основними принципами якого є відбір контрагента за найкращими конкурентними цінами, який передбачає:

- аналіз ринку пропонованих послуг;
- рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації і необґрунтованих обмежень конкуренції по відношенню до контрагентів;
- чесний і розумний вибір пропозицій при комплексному аналізі вигод і витрат (насамперед ціни і якості продукції);
- цільове та економічно ефективно витрачання грошових коштів на придбання товарів, робіт, послуг та реалізацію заходів, спрямованих на скорочення витрат Університету;
- відсутність обмеження допуску до участі у закупівлі шляхом встановлення надмірних вимог до контрагента;
- запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та іншим зловживанням повноваженнями.

6.1.6. Університет прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства, та/або контрагентами, які декларують неприйняття корупції.

6.1.7. Університет заявляє, що відмовляється від стимулювання будь-яким чином працівників контрагентів, в тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків, безоплатного виконання на їх користь робіт (послуг) та іншими, не перерахованими вище способами, що ставить працівника контрагента в певну залежність і спрямовані на забезпечення виконання цим працівником будь-яких дій на користь Університету.

6.1.8. Університет докладає всіх можливих зусиль, що мінімізують ризики ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, для чого проводиться перевірка терпимості контрагентів до корупції, у тому числі перевірка наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності дотримуватися вимог цієї антикорупційної програми і включає в договори антикорупційні умови (застереження), а також надає

взаємне сприяння для етичного ведення господарської діяльності та запобігання корупції.

6.1.9. У разі порушення норм антикорупційного законодавства Університет і його контрагенти (партнери) зобов'язані:

- негайно повідомляти один одного у письмовій формі про будь-які випадки порушення антикорупційного законодавства;

- нагадувати іншим особам при здійсненні (виконанні) будь-яких угод (договорів), про обов'язок дотримуватися антикорупційного законодавства.

6.1.10. У разі появи в Університеті об'єктивних фактів, що вказують на порушення контрагентами антикорупційного законодавства, на адресу такого контрагента (партнера) направляється відповідне повідомлення з вимогою у термін до 10 днів надати відповідні роз'яснення. Неподання достатніх доказів, що безумовно підтверджують відсутність порушення антикорупційного законодавства, є порушенням істотних умов договору (істотним порушенням), укладеного між Університетом та його контрагентом і дає право Університету розірвати такий договір в односторонньому позасудовому порядку (повністю відмовитися від виконання договору), або призупинити його подальше виконання в односторонньому порядку в якійсь його частині (частково відмовитися від виконання договору) шляхом направлення відповідного письмового повідомлення.

6.2. Нормативне забезпечення, закріплення стандартів поведінки і декларація намірів Університетом передбачає:

- розробку і прийняття кодексу етики та службової поведінки працівників Університету;

- розробку і прийняття положення про конфлікт інтересів;

- включення в договори, пов'язані з господарською діяльністю Університету, стандартного антикорупційного повідомлення - застереження про порушення антикорупційного законодавства.

6.3. Розробка і введення спеціальних антикорупційних процедур передбачає:

- введення процедури інформування працівниками роботодавця про випадки схиляння їх до скоєння корупційних порушень;

- введення процедури інформування Університету про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Університету чи іншими особами, що стали відомими працівникові.

6.4. Університетом здійснюється навчання та інформування працівників з питань дотримання антикорупційного законодавства, а саме:

- ознайомлення працівників під підпис з нормативними документами, що регламентують питання попередження та протидії корупції в університеті;

- проведення навчальних заходів з питань профілактики і протидії корупції;

- організація індивідуального консультування працівників з питань застосування (дотримання) антикорупційних стандартів і процедур.

6.5. Відповідність системи внутрішнього контролю в Університеті вимогам антикорупційної політики забезпечується шляхом здійснення контролю даних бухгалтерського обліку, наявності та достовірності первинних документів бухгалтерського обліку. Всі фінансові операції, які здійснюються в Університеті, повинні бути акуратно, правильно і з достатнім рівнем деталізації відображені в бухгалтерському обліку, задокументовані і доступні для перевірки. Перекручення або фальсифікація бухгалтерської звітності Університету суворо заборонені і розцінюються як правопорушення.

6.6. Всім працівникам Університету суворо забороняється прямо чи опосередковано, особисто або через посередництво третіх осіб брати участь у корупційних діях, пропонувати, давати, обіцяти, просити і отримувати хабарі або здійснювати платежі для спрощення адміністративних, бюрократичних та інших формальностей в будь-якій формі, в тому числі у формі грошових коштів, цінностей, послуг чи іншої вигоди, будь-яким особам і від будь-яких осіб чи організацій, включаючи комерційні організації, органи влади та самоврядування, державних службовців, приватних компаній та їх представників.

6.7. Працівникам Університету забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

- у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків в Університеті;

- якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

6.8. Працівникам Університету, дозволено приймати подарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, крім випадків, якщо вартість таких подарунків не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

- даруються близькими особами;

- одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

6.9. Подарунки, одержані посадовими особами Університету, як подарунки навчальному закладу є власністю держави і передаються йому в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6.10. У випадку прийняття рішення працівником Університету на користь особи, від якої він чи його близькі особи отримали подарунок, рішення працівника вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів.

6.11. Не допускаються подарунки від імені Університету, його працівників та представників третім особам у вигляді грошових коштів.

6.12. Працівники Університету у разі надходження до них пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- відмовитися від пропозиції;
- за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа працівників;
- письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або Уповноваженого, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або Уповноваженого.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або Уповноваженим.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє керівна особа Університету, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та Уповноважений.

Предмети неправомірної вигоди, а також одержані або виявлені подарунки зберігаються в Університеті до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

У випадку наявності в працівника Університету сумнівів щодо можливості одержання ним подарунка, він має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до Уповноваженого або територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

6.13. Взаємодія з державними службовцями.

6.13.1. Керівництво Університету не здійснює самостійно або через своїх працівників оплату будь-яких витрат (грошову винагороду, позички, послуги, оплату розваг, відпочинку, транспортних витрат та інші винагороди) за державних службовців та їх близьких родичів (або в їхніх інтересах) з метою одержання або збереження переваги для Університету в комерційній діяльності.

6.13.2. Працівники Університету самостійно несуть відповідальність за корупційні прояви у разі взаємодії з державними службовцями відповідно до чинного законодавства України.

7. НОРМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Працівники Університету під час виконання своїх службових обов'язків зобов'язані неухильно дотримуватися вимог закону та загальноновизнаних етичних норм поведінки, а саме:

- сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати професійні обов'язки, проявляти ініціативу і творчі здібності, постійно підвищувати професійну кваліфікацію та удосконалювати організацію своєї роботи, не надавати будь-яких переваг та не виявляти прихильність до окремих фізичних і юридичних осіб, політичних партій, рішуче виступати проти антидержавних проявів і сил, які загрожують порядку у суспільстві або безпеці громадян, дотримуватися високої культури спілкування, шанобливо ставитися до громадян, керівників і співробітників, інших осіб, з якими у них виникають відносини під час виконання своїх обов'язків;

- при виконанні своїх повноважень дбайливо (раціонально, ефективно та економно) використовувати матеріальні та фінансові ресурси, які їм доручені;

- не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом;

- приймати рішення у рамках своєї визначеної компетенції та доручень на основі наявної відповідної інформації, незалежно від своїх власних інтересів та виключно в інтересах навчального закладу;

- всі заяви, зроблені працівниками Університету від імені навчального закладу, повинні бути правдивими та вичерпними.

8. ОБОВ'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ І ПРОТИДІЄЮ КОРУПЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. На працівників Університету покладаються наступні обов'язки, пов'язані із запобіганням та протидією корупції:

- утримуватися від вчинення і (або) участі у вчиненні корупційних правопорушень в інтересах або від імені Університету;

- утримуватися від поведінки, яка може бути витлумачена оточуючими як готовність вчинити або брати участь у скоєнні корупційного правопорушення в інтересах або від імені Університету;

- негайно інформувати безпосереднього керівника, Уповноваженого або керівництво Університету про випадки наявності у працівника наміру вчинити корупційне правопорушення;

- негайно інформувати безпосереднього керівника, Уповноваженого або керівництво Університету про випадки притягнення до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення;

- негайно інформувати безпосереднього керівника, Уповноваженого або керівництво Університету про відому працівникові інформацію щодо випадків вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Університету чи іншими особами;

- повідомляти безпосереднього керівника або Уповноваженого про виникнення або можливість виникнення у працівника конфлікту інтересів.

9. ПРАВОВИЙ СТАТУС, ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ УПОВНОВАЖЕНОГО, ЯК ПОСАДОВОЇ ОСОБИ, ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ЗА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

9.1. Правовий статус Уповноваженого

9.1.1. Уповноважений є посадовою особою Університету, що призначається відповідно до законодавства про працю наказом ректора Університету.

9.1.2. Уповноваженим може бути фізична особа, яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

9.1.3. Не може бути призначена на посаду Уповноваженого особа, яка:

- має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;

- за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;

- звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, - протягом трьох років з дня такого звільнення.

9.1.4. Несумісною з діяльністю Уповноваженого є робота на посадах, зазначених у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю юридичної особи.

9.1.5. У разі виникнення обставин несумісності, Уповноважений у дводенний строк з дня виникнення таких обставин зобов'язаний повідомити про це ректора Університету з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору за власною ініціативою.

9.1.6. Уповноважений може бути звільнений з посади достроково у разі:

- розірвання трудового договору за ініціативи Уповноваженого;
- розірвання трудового договору з ініціативи ректора Університету за умови надання згоди Національним агентством;

- неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням

спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

- набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;

- набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

- смерті.

9.1.7. Про звільнення особи з посади Уповноваженого ректор письмово повідомляє Національне агентство протягом двох робочих днів та забезпечує невідкладне подання нової кандидатури на вказану посаду.

9.2. Уповноважений підпорядкований та підзвітний лише ректору.

9.3. Заробітна плата Уповноваженого повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ним обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, стимулювати досягнення високих результатів у діяльності, компенсувати його інтелектуальні затрати.

9.4. Права і обов'язки Уповноваженого

9.4.1 Уповноважений для виконання покладених на нього завдань зобов'язаний:

- 1) організувати підготовку внутрішніх документів університету з питань формування та реалізації Антикорупційної програми;

- 2) розробляти і подавати на затвердження ректору внутрішні документи університету з питань, передбачених Антикорупційною програмою;

- 3) забезпечувати здійснення нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням працівниками Закону і Антикорупційної програми;

- 4) забезпечувати підготовку звіту про стан виконання Антикорупційної програми;

- 5) забезпечувати здійснення співпраці з особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- 6) забезпечувати підготовку та подання ректору пропозицій щодо плану проведення перевірок дотримання Антикорупційної програми;

- 7) брати участь у проведенні перевірок та внутрішніх розслідувань, які проводяться згідно з Антикорупційною програмою;

- 8) брати участь у проведенні періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Університету;

- 9) забезпечувати формування і ведення реєстрів (книг обліку):

- працівників Університету, притягнутих до відповідальності за порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

- проведених згідно з Антикорупційною програмою внутрішніх розслідувань та перевірок;

- повідомлень про конфлікт інтересів та про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

10) забезпечувати конфіденційність інформації та захист працівників та студентів, які повідомили про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

11) надавати працівникам Університету роз'яснення та консультації, пов'язані застосуванням Антикорупційної програми;

12) брати участь у співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними особами з питань запобігання корупції;

13) брати участь у процедурах добору персоналу Університету;

14) забезпечувати взаємодію і координацію між структурними підрозділами Університету щодо підготовки, забезпечення реалізації та контролю за здійсненням заходів щодо реалізації Антикорупційної програми;

9.4.2. Уповноважений має право:

1) отримувати від працівників, студентів Університету письмові та усні пояснення з питань, що стосується покладених на нього повноважень;

2) отримувати від підрозділів Університету інформацію та матеріали (завірені копії фінансових, бухгалтерських та юридичних документів, внутрішню службову кореспонденцію) стосовно діяльності Університету, у тому числі документи, які стосуються проведення (або участі) закупівель товарів, робіт або послуг, у конкурсах тощо.

У разі необхідності уповноваженому надається доступ до оригіналів документів, копії яких йому були передані. У випадках недоцільності виготовлення значної кількості копій документів йому за рішенням керівника підрозділу можуть передаватися оригінали відповідних документів, які підлягають поверненню після завершення проведення ним заходу, для якого вони витребувалися;

3) отримувати проекти фінансових, організаційно-розпорядчих документів, договорів для проведення їх перевірки на предмет наявності корупційних ризиків;

4) отримувати доступ до складських приміщень, виробничих приміщень університету, проведення в них контрольних заходів;

5) отримувати доступ до наявних в університеті електронних засобів зберігання і обробки даних та у разі необхідності вимагати оформлення відповідних даних на засвідченому паперовому носії;

6) залучати до виконання своїх функцій за згодою ректора працівників університету;

7) ініціювати направлення запитів до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій всіх форм власності для отримання від них інформації та матеріалів, пов'язаних з діяльністю університету;

8) ініціювати питання про притягнення працівників до відповідальності, у тому числі із займаних посад відповідно до законодавства;

9) звертатися до ректора університету з питань реалізації своїх повноважень та виконання обов'язків згідно з положеннями Антикорупційної програми;

10) здійснювати інші права, передбачені Законом та Антикорупційною програмою та посадовою інструкцією.

У випадку виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або отримання повідомлення про корупційне порушення, Уповноважений ініціює проведення службового розслідування.

Отримані в ході розслідування матеріали Уповноважений доповідає ректору Університету, який вживає заходів щодо притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Реалізацію антикорупційної політики в університеті також може здійснювати юридичний або фінансово-економічний підрозділ.

10. МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

10.1. У зв'язку з можливою зміною в часі корупційних ризиків та інших факторів, що впливають на діяльність навчального закладу, Університет здійснює моніторинг впроваджених адекватних заходів щодо запобігання корупції, контролює їх дотримання, а у разі необхідності переглядає та вдосконалює їх.

11. УМОВИ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ ІНФОРМУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ПРАЦІВНИКАМИ ПРО ФАКТИ ПІДБУРЕННЯ ЇХ ДО ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ АБО ПРО ВЧИНЕНІ ІНШИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ЧИ ОСОБАМИ КОРУПЦІЙНИХ АБО ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ. ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ ДОПОМОГУ В ЗАПОБІГАННІ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

11.1. Університет вимагає від своїх працівників дотримання цієї антикорупційної програми, інформуючи їх про ключові принципи, вимоги та санкції за порушення.

11.2. В Університеті організовуються безпечні, конфіденційні і доступні способи інформування ректора, Уповноваженого (письмова заява на ім'я ректора або Уповноваженого або особисте звернення; повідомлення за допомогою телефонного або факсимільного зв'язку, електронної пошти та інше) про факти хабарництва з боку осіб, які надають послуги в інтересах комерційної організації або від її імені. На адресу ректора Університету або Уповноваженого можуть надходити пропозиції щодо поліпшення

антикорупційних заходів і контролю, а також запити з боку працівників і третіх осіб.

11.3. В Університеті постійно проводиться навчання з питань добросовісного повідомлення про факти корупції, зокрема:

- регулярне проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування психологічної установки у працівників щодо несприйняття корупції як способу розв'язання проблеми;

- підвищення рівня правової свідомості працівників, зокрема, в частині обізнаності щодо своїх прав та свобод, механізму їх реалізації, конфіденційності та правових способів захисту викривачів;

- роз'яснення найбільш важливих антикорупційних заходів, що здійснюються в державі, положень законодавства про запобігання корупції, зокрема, в частині визначення видів та форм корупційної поведінки;

- системне проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками.

11.4. В Університеті запроваджуються умови конфіденційності, а саме:

- інформація про викривача (особа, яка надає допомогу в запобіганні і протидії корупції) може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом;

- повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» може бути здійснене працівником Університету без зазначення авторства (анонімно);

- конфіденційними визнаються всі відомості щодо викривачів та корупційних проявів працівників, отримані від співробітників Університету чи інших осіб;

- розгляд повідомлень про корупційні прояви працівників здійснюється з урахуванням положень ст. 53 Закону України «Про запобігання корупції»;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» підлягає перевірці у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня його отримання. Якщо у вказаний термін перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, ректор Університету продовжує термін розгляду повідомлення до тридцяти днів від дня його отримання.

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, перебувають під захистом держави.

За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, у зв'язку із здійсненим повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні

та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві".

Особа або член її сім'ї не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнена до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку керівництва Університету негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми іншою особою.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми ректор Університету вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

12. ІНФОРМУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ПРАЦІВНИКАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ПРО ВИНИКНЕННЯ РЕАЛЬНОГО, ПОТЕНЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ, ПОРЯДОК ВРЕГУЛЮВАННЯ ВИЯВЛЕНОГО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

12.1. Працівники Університету зобов'язані:

- вживати заходи щодо недопущення виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів;
- повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них реального чи потенційного конфлікту інтересів свого безпосереднього керівника та Уповноваженого;
- не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;
- вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

12.2. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

- усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій або прийняття рішень;
- обмеження доступу особи до певної інформації;
- перегляду обсягу службових повноважень особи;
- переведення особи на іншу посаду;

- звільнення особи.

12.3. Самостійне врегулювання конфлікту інтересів співробітниками Університету здійснюється шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих про це документів Уповноваженому.

13. ПРОВЕДЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНИМ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ З ПИТАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ ТА ПРОЦЕДУР, ПРОВЕДЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ КВАЛІФІКАЦІЇ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

13.1. Працівники Університету можуть звернутися у робочий час до Уповноваженого щодо надання роз'яснення та консультаційної допомоги з питань запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, запобігання та виявлення корупції в Університеті.

13.2. Для формування належного рівня антикорупційної культури при прийнятті на роботу до Університету працівників, їх ознайомлюють з вимогами цієї антикорупційної програми і пов'язаних з нею документів, а для діючих працівників Університету проводяться періодичні інформаційні заходи.

13.3. Дотримання працівниками Університету принципів і вимог цієї антикорупційної програми враховується при формуванні кадрового резерву для висунення на вищі посади, а також у разі накладення дисциплінарних стягнень.

13.4. Інформування та навчання:

13.4.1. формування у працівників Університету базових знань з питань антикорупційного законодавства;

13.4.2. підвищення антикорупційної культури, неприйняття корупції, дотримання принципів і вимог цієї антикорупційної програми;

13.4.3. розміщення цієї антикорупційної програми у вільному доступі на офіційному сайті в мережі Інтернет.

14. ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ ЩОДО ВИЯВЛЕНИХ ФАКТІВ КОРУПЦІЙНИХ АБО ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УНІВЕРСИТЕТІ

14.1. Відповідальність за невиконання (неналежне виконання) антикорупційної програми.

14.1.1. Працівники всіх структурних підрозділів Університету, незалежно від займаної посади, несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, за дотримання Закону України «Про запобігання корупції», цієї антикорупційної програми. Крім цього, безпосередні керівники відповідають за своїх підлеглих.

14.1.2. Особи, винні в порушенні вимог цієї антикорупційної програми, а також Закону України «Про запобігання корупції», можуть бути притягнуті

до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за ініціативою ректора Університету, правоохоронних органів чи інших осіб у порядку та на підставах, передбачених законодавством України, спеціальними нормативними актами та трудовими договорами.

14.1.3. Університет заявляє про те, що жодного працівника не буде піддано санкціям (у тому числі звільненню, зниженню на посаді, позбавленню премії), якщо він повідомив про передбачуваний факт корупції, відмовився отримати неправомірну вигоду, здійснити комерційний підкуп, в тому числі, якщо в результаті такої відмови в Університеті виникла упущена вигода або не було отримано комерційні та конкурентні переваги.

14.1.4. Особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак щодо якої судом не застосовано покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності.

14.1.5. З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог антикорупційної програми, а також Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб, рішенням ректора Університету відносно особи яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування.

14.1.6. Особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання посадових обов'язків за рішенням ректора Університету до закінчення розгляду справи судом.

14.1.7. У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення відстороненій від виконання посадових обов'язків особі відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням.

14.2. Співпраця з правоохоронними органами у сфері протидії корупції.

14.2.1. Співпраця з правоохоронними органами є важливим показником дійсної прихильності Університету до декларованих антикорупційних стандартів поведінки.

Дане співробітництво може здійснюватися в різних формах:

- повідомлення у відповідні правоохоронні органи про випадки вчинення корупційних правопорушень, про які стало відомо в Університеті;
- надання сприяння уповноваженим представникам контрольно-наглядових і правоохоронних органів при проведенні ними інспекційних перевірок діяльності Університету з питань запобігання та протидії корупції;

- надання сприяння уповноваженим представникам правоохоронних органів при проведенні заходів по припиненню або розслідуванню корупційних злочинів, включаючи оперативно-розшукові заходи;
- невтручання керівництва і працівників Університету у виконання службових обов'язків посадовими особами судових або правоохоронних органів.

15. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

15.1. При виявленні недостатньо ефективних положень цієї антикорупційної програми або пов'язаних з ним антикорупційних заходів Університету, або при зміні вимог чинного законодавства України у сфері антикорупційної політики, керівництво Університету організовує розробку та реалізацію плану дій щодо перегляду і зміни цієї антикорупційної програми та/або антикорупційних заходів.

15.2. Антикорупційна програма та зміни до неї затверджуються ректором Університету та вводиться в дію його наказом після її обговорення з працівниками Університету. Після її затвердження, текст антикорупційної програми оприлюднюється на офіційному сайті Університету у вільному доступі.

15.3. Положення антикорупційної програми мають міститися в трудових договорах (контрактах), правилах внутрішнього трудового розпорядку, а також можуть включатися до договорів, які укладаються Університетом з іншими юридичними та фізичними особами.

**Уповноважена особа з питань запобігання
та виявлення корупції ОНПУ**